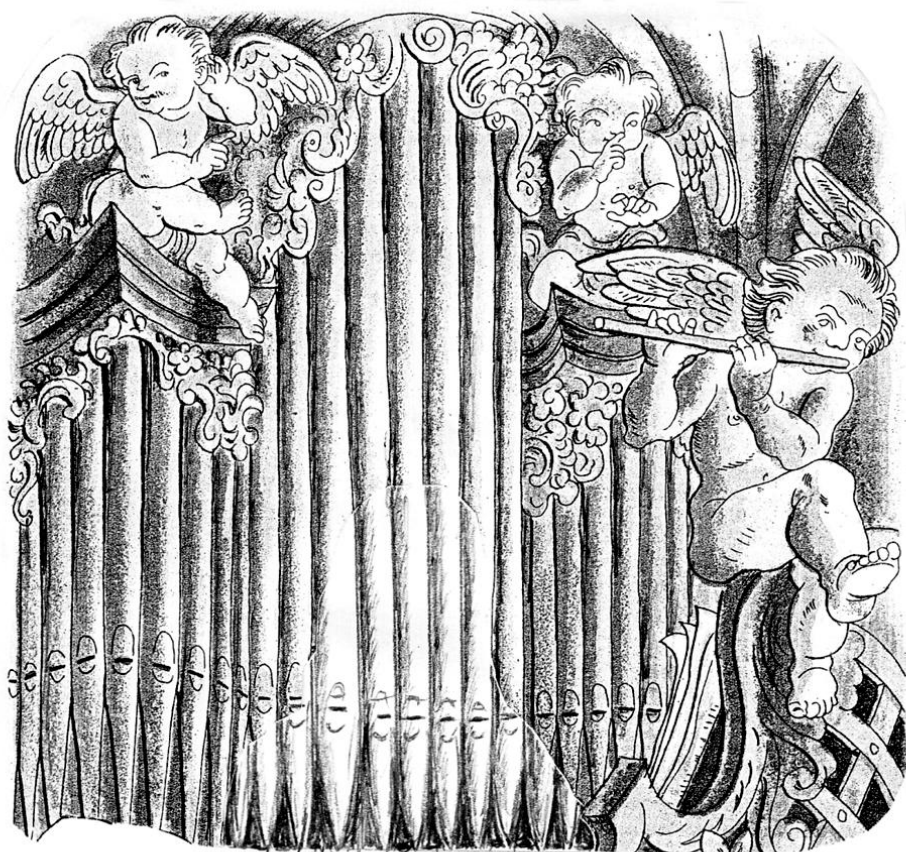

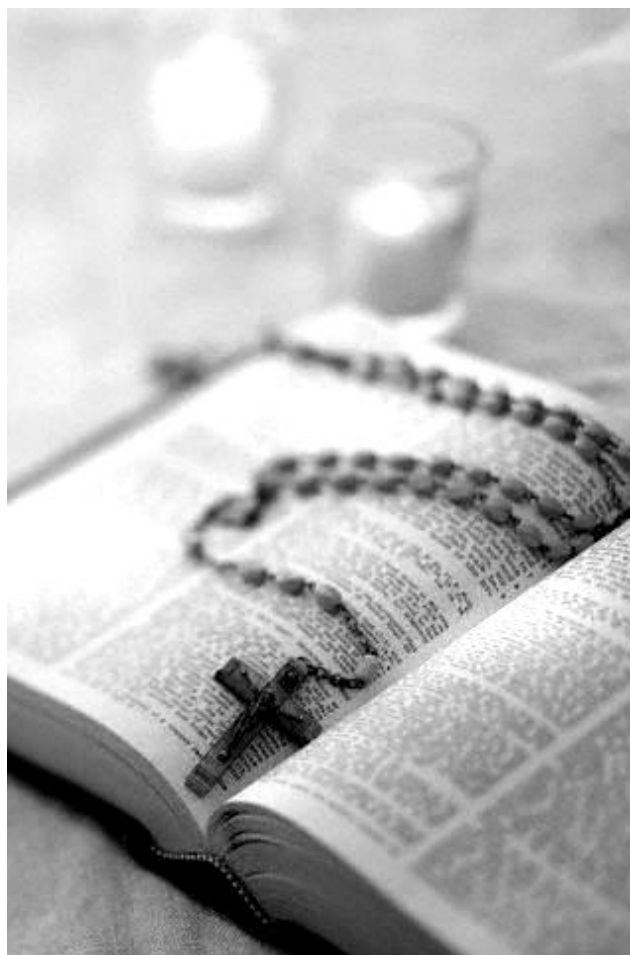
VARHANNÍ
AGAPÉ

OBČASNÍK HAVLÍČKOBRODSKÉ FARNOSTI

říjen 2010 – únor 2011

Pojďme, jásejme Hospodinu,
oslavujme Skálu své spásy,
předstupme před něho s chvalozpěvy
a písněmi mu zajásejme.
Neboť veliký Bůh je Hospodin
a veliký Král nade všemi bohy.
V jeho ruce jsou hlubiny země
a jemu patří výšiny hor.
Jeho je moře, vždyť on je učinil,
i souš, kterou zhnětly jeho ruce.
Pojďme, padněme, klaňme se,
poklekněme před svým tvůrcem, Hospodinem.
Neboť on je náš Bůh
a my jsme lid, který pase, stádce vedené jeho rukou.

Žalm 95

Obsah

Skúsme porozmýšľať o pokání	2
Hudba v liturgii	3
Královský nástroj: varhany.....	5
Rozhovor s panem Rudolfem Myškou	6
Varhany v Havlíčkově Brodě	10
Kronika	12
Pozvánka do knihovny	14
Přečtěte si knihu: Farář světa.....	15
Duchovní obnova pro manžele	18
Skautský oddíl Blesk.....	20
Tříkrálová sbírka 2011	23
Biblické postavičky ožijí v našem kostele v postní době	24
Dvojí setkání se Samaritánkou	26

Vážení a milí čtenáři,

s blížícím se koncem masopustu a s pomalu nadcházející postní dobou se opět setkáváme nad stránkami farního časopisu Agapé.

Toto číslo je tématicky laděno jako „varhanní“. Přinášíme vám v něm články o varhanách a o liturgické hudbě a je zde uveřejněn rozhovor s panem varhaníkem Myškou. V dalších číslech Agapé vám chceme postupně v rozhovorech přiblížit některé další havlíkobrodské varhaníky.

Také vám všem přejeme hluboce a zbožně prožitou postní dobu. Ať vás posilní Kristovo utrpení, které na sebe vzal dobrovolně z lásky k nám.

redakce Agapé

Skúsme porozmýšľať o pokání

Musíme uznať, že pokání sa bytostne dotýka nášho života. Je čas nehladať chyby a hriechy iba na druhých, ale aj na sebe. Ťažké je priznať si, že nie som až taký dokonalý, ako vystupujem, či ako si nahováram. Je to však ľahšie, než si vypočúť, ako nás vidia iní.

Muž v rokoch, kresťan, vydal o pokání svedectvo: „Pravidelne si mením košeľu, bielizeň. Denne mám čas na hygienu tela. Musím, lebo žijem v kultúrnej spoločnosti a chcem dodržiavať spoločenský bontón. Viem, čo mám, čo je nutné, čo môžem, a viem prečo. Žijem v prostredí, kde sa práši, kde padajú kyslé dažde, pohybujem sa v smogu. To robím pre svoje telo. A duša? Duša nie je menej ako telo. Uvedomujem si následky dedičného hriechu. Preto nie iba teoreticky viem o siedmich hlavných hriechoch, deviatich cudzích hriechoch, hriechoch proti Duchu Svätému, hriechoch proti hlavnému príkazu lásky... Preto si pravidelne spytujem svedomie, pristupujem k sviatosti zmierenia a vedome a dobrovoľne konám pokánie.”

K Pôstnemu obdobiu pokánie patrí. Avšak k slovám „Pamätaj, že si prach a na prach sa obrátiš,” prináleží aj veta „Kajajte sa a verte evanjeliu”. Teda v pokání máme vidieť radostné učenie Cirkvi. Ježiš z lásky k človeku podstúpil utrpenie a smrť. Tohtoročný pôst nech je svedectvom, že vieme konať pokánie.

Nie je to strata času venovať pozornosť hriechom druhých, keď im nechceme pomôcť pokáním? Naše pokánie môže pomôcť i iným. S pojmom pokánie sa spája pojem cesty. Cestu si môžeme pomýliť, môžeme ju stratiť, môžeme z nej zísť a vtedy sa treba na ňu vrátiť, vrátiť sa do správneho smeru. Koľkí si až po rokoch uvedomíme ovocie pokánia, ktoré za nás konali iní. Preto dnes konáme pokánie nielen za príbuzných, ale i za menej známych, za blížnych z pracoviska, za spolužiakov, susedov...

Cesta svätosti je zhodná s pokáním. Náš správny prístup môže osloviť aj druhých. Pokánie nepatrí iba do kostola či súkromia. Svet potrebuje svedkov, ktorí sa neboja osloviť a vyzvať svoje okolie kajať sa. Usilujme sa konať v zhode so slovami vinohradníka, ktorý o figovníku neprinášajúcom ovocie hovorí: „Pane, nechaj ho ešte tento rok. Okopem ho a pohnojím. Možno nabudúce prinesie ovocie. Ak nie, potom ho vytneš.” (Lk 13, 8-9)

Pripravil P. Tomáš Rastislav Höger, O.Praem.

Hudba v liturgii

Náš život je téměř neustále doprovázen zvukovými vjemy. Slyšíme zvuky přírody, žijeme v hluku moderního světa, slyšené slovo je základním komunikativním prostředkem. Jsou ale také zvuky, které člověk vytváří záměrně, aby způsobil radost sobě a lidem kolem sebe, aby se podělil o své schopnosti, které má ve větší míře než druzí lidé. Mám na mysli hudbu, která provází život člověka, dnes možná více než v předcházejících dobách, i když dnes jde většinou o hudbu reprodukovanou, zprostředkovanou vymoženostmi moderní doby. Hudba od nejstarších dob patří k životu člověka, nebo spíš k životu lidského společenství. Doprovázela od nejstarších dob slavnostní, vážné, radostné i bolestné události, ale provázela člověka i při obyčejných všedních záležitostech, při práci i odpočinku. Rovněž tak patří hudba od nejstarších dob také k modlitbě a k oslavě Boží.

V Písmu svatém se na mnohých místech setkáváme s hudbou a jejími projevy. Ve Starém zákoně se setkáváme se slovem označujícím zpěv 309 krát a v Novém zákoně 36 krát. Když se člověk setkává s Bohem, už si nevystačí pouze s řečí, probouzejí se v něm oblasti, které se stávají zpěvem. Člověk potom ve svém nadšení vyzývá všechny kolem sebe ke zpěvu. Tuto skutečnost si můžeme uvědomit na mnoha místech především v žalmech. Ostatně žalmy byly písně, které se zpívaly. Dnes se pouze můžeme domnívat, jakým způsobem.

Nejstarší zmínku o zpěvu najdeme v Bibli po přechodu Izraelitů Rudým mořem. Známý zpěv, který slyšíme vždy o velikonoční vigílii po 3. čtení o přechodu mořem. Zpěv doprovázený zřejmě strunnými nástroji se stal nedílnou součástí starozákonní bohoslužby v chrámu. I křesťanské bohoslužby od nejstarších dob byly provázeny zpěvem. Vedle starozákonních žalmů vznikaly také nové písně zaměřené především ke Kristu. Prvotní církev postupně opustila semitské prostředí a začala se prosazovat

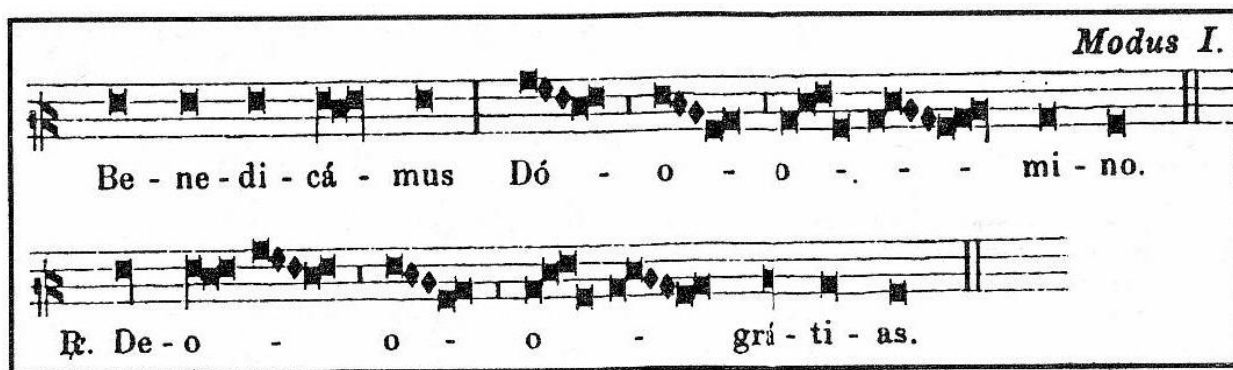
v řeckém světě. Právě oblast hymnů se stala vstupním místem gnóze, která začala křesťanství vnitřně rozkládat. Proto Laodicejský koncil (3. stol.) zakázal používat soukromé písně a nekanonické spisy při bohoslužbě. Byl to návrat k biblické podobě.

V následujícím období si můžeme uvědomit rozdíl mezi východem a západem. Východ především v byzantské oblasti zůstal u čistě vokální hudby, která se zvláště později na slovanském území rozvinula do vícehlasu. Její mužské sbory posvátnou krásou oslovují člověka a činí eucharistii slavností víry. Západ uchovával poklad v gregoriánském chorálu jako vlastním zpěvu církve. V pozdním středověku se na západě rozvíjel vícehlas a do bohoslužby opět vstoupily nástroje. Začaly se v kostelích používat varhany. Chrámová a světská hudba se prolínaly a postupně došlo k tomu, že hudba už neměla základ v modlitbě a byla pouze umělcovým prožitkem liturgie. Do této situace zasáhl Tridentský koncil. Zdůraznil oporu liturgické hudby ve slově a omezil používání nástrojů kromě varhan. Období baroka zanedlouho opět našlo jednotu mezi církevní a světskou hudbou a plně se projevil jas hudby. Později v 19. stol. získala i chrámová hudba operní ráz a vzdálila se zásadám a potřebám liturgie. Zasáhl papež Pius X. a znovu zdůraznil zásady liturgické hudby. Dalším významným mezníkem je II. vatikánský koncil v 2. pol. 20. stol. Nová liturgie, dovolení užívat národních jazyků přinesly podstatné změny a nové možnosti.

Záleží na nás, jak současnou situaci využijeme. Liturgie vyžaduje spoluúčast každého účastníka. Zpěv je jedna z možností. Může hrát sebelepší varhaník, jestliže věřící lid nezpívá, něco podstatného liturgii chybí.

Známé úsloví říká: „Kdo (dobře) zpívá, dvakrát se modlí.“ Přeji nám všem, aby nás při liturgii vždy provázela radost a aby oslovila i druhé lidi.

P. Hroznata Pavel Adamec, O. Praem.

Královský nástroj: varhany

Varhany jsou největší a mechanicky nejsložitější hudební nástroj.

Tóny se v nástroji tvoří v dřevěných nebo kovových píšťalách buď chvěním vzduchových sloupců, nebo chvěním kovových jazýčků (podle druhu píšťal). Stlačený vzduch se do píšťal vhání obvykle měchem. Barevnosti tónů varhan se dosahuje mechanickým mícháním alikvotních tónů vznikajících v několika píšťalách současně.

Předchůdci varhanního nástroje byly panova píšťala a dudy. Dlouhá staletí usilovného zvětšování a zdokonalování nástroje dala vznik „královskému“ nástroji, který zdobí největší katedrály světa stejně jako malý venkovský kostelík.

Největší službu umění vykonaly varhany v době hudebního baroka, kdy se na ně provozovaly velkolepé koncerty. Ale hlas varhan neztratil své kouzlo ani dnes. Svědčí o tom vyprodané varhanní koncerty ať v koncertních síních s moderními elektrifikovanými nástroji nebo v chrámech s historickými nástroji. Nejvíce se však užívají varhany k hudebnímu doprovodu při mši sv.

Pro varhany psali hudbu skladatelé všech dob (Johann Sebastian Bach v období baroka, Antonín Dvořák v době romantismu či Petr Eben v moderní hudbě) a každá doba měla také své slavné varhaníky a stavitele těchto nástrojů.

Moderní varhany mohou mít až sedm manuálů (klaviatur), dvě pedálnice (klaviatury pro nohy), desítky rejstříků a až 10 000 píšťal velikosti od 11 mm do 10 m.

Rozhovor s panem Rudolfem Myškou, havlíckobrodským varhaníkem

Vážený pane Myško, prosím, mohl byste čtenářům časopisu Agapé sdělit něco o svých varhanních začátcích?

Dá se říci, že varhany mě provázely skutečně od malička. Narodil jsem se 1. května 1926 v Hradci Králové - v perle českého severovýchodu. Můj otec byl inženýr geometr a pracoval ve službách ČSD (Československé státní dráhy) u ředitelství ČSD v Hradci Králové. Také byl varhaníkem a ředitelem kůru v kostele Panny Marie na Velkém náměstí. (To ale neměl jako povolání.) Již v době, kdy mě rodiče vozili na kočárku, mě brávali s sebou do kostela, kočárek nechali před vchodem na kůr v lodi kostela, vynesli mě nahoru a posadili za hrací stůl. Odtud jsem sledoval, jak tatínek hraje, jak vytahuje dlouhé rejstříky varhan a ovládá manuály a pedál. (V tomto kostele je barokní nástroj, který je dodnes funkční a perfektně restaurovaný.) Dá se skutečně doslova říci, že jsem vyrostl za varhanami.

Takže jste se asi začal jako dítě učit hrát na klavír.

Kdepak. Když jsem byl ve druhé třídě obecné školy, začal jsem se učit hrát na housle. Učily mě v Hradci Králové Školské sestry na své hudební škole, která se nacházela na Pospíšilově třídě. Roku 1935 se naše rodina přestěhovala z Hradce Králové do tehdejšího Německého Brodu, neboť otec sem byl přeložen na

stavbu druhé koleje na úseku trati z Čáslavi do Německého Brodu. A já jsem tedy od páté třídy obecné školy pokračoval ve hře na housle v Německém Brodě. Učil mě pan Jaroslav Had, slepec, který byl též varhaníkem ve Skuhrově. Výuku hry na housle jsem dokončil až na konci oktávy na gymnáziu, tehdy jsem byl připraven na studium konzervatoře, to však byla jen pojistka pro další pokračování ve studiu po maturitě, jinak hrozilo totální nasazení, neboť za války byly vysoké školy zavřené.

A pak už přišly na řadu varhany?

Od sekundy na gymnáziu jsem si k houslím přibral klavír, který jsem studoval u profesora Josefa Reyhona. Často jsem chodil cvičit na varhany do klášterního kostela Svaté Rodiny. V té době se ještě musely u varhan šlapat měchy. Častokrát se mnou chodila a šlapala měchy i moje maminka, která mimochodem uměla moc hezky zpívat. Občas mě otec pustil zahrát na závěr mše svaté některou píseň, samozřejmě po důkladném přezkoušení. Až když jsem byl v septimě, otec uznal, že už toho umím dost a dovolil mi, abych odehrál celou mši svatou sám.

Ještě si na to pamatujete?

Ano, pamatuji si to velice přesně. Byla to nedělní ranní mše svatá dne 18.6.1944 v děkanském kostele Nanebevzetí Panny Marie. Hrál jsem tenkrát píseň Ježíši, Králi.

Zřejmě by asi nikdo nespočítal, kolik mší svatých jste od té doby odehrál.

To by nikdo nespočítal, ale já si vedu přehled. Zapisuji si, jakou píseň jsem hrál na které mši sv. Mám totiž rád pořádek a tak se snažím písně pravidelně střídat. Z toho mého zápisu se dá jen tak pro zajímavost spočítat, že v roce 2009 jsem hrál na 321 mších svatých a v roce 2010 na 352 mších svatých.

Máte za ta léta nějakou oblíbenou píseň z Kancionálu?

Ne, já mám všechny stejně rád. Snažím se písně obměňovat podle svých pravidel, nehledím na to, jaká se hraje lehčeji a jaká je těžší. Ve svém repertoáru mám asi 150 různých písní ke mši sv.

Máte tedy oblíbené nějaké hudební skladatele nebo druh hudby?

Já miluji pouze hudbu vážnou. Ze skladatelů mám rád staré mistry a skladatele, kteří psali především varhanní a duchovní skladby.

Jak se věnujete doma přípravě ke hraní v kostele?

Kupuji si každý týden Katolický týdeník a v rubrice Liturgický kalendář se dozvím všechno, co potřebuji. Jaká bude mše sv., zda je nějaký svátek či památka, jaký bude žalm a odpověď k žalmu. Vše si písemně zpracuji a vyberu vhodné písně. Každý den si také doma chvilu zahraji na klavír. Mám doma klavír značky PETROF, který moji rodiče koupili rovnou v továrně v Hradci Králové, ještě než jsem se narodil.

Když se o prázdninách konal farní den, někteří farníci se poprvé dostali také na kůr v kostele a možná je překvapilo, že od varhan není vidět dolů na obětní stůl. Jak řešíte tento problém?

To je jednoduché. Máme na kůru zrcadlo a v něm přesně vidíme dění u obětního stolu. Pak už jen záleží na varhaníkovi, jak je schopen hrát, zároveň sledovat celebranta u oltáře a improvizovat.

V kterém kostele jsou Vaše nejoblíbenější varhany?

To se nedá takto vůbec říci, je to těžké, vybrat z mnoha nástrojů. Už v mládí jsem s otcem podnikal různé cesty za varhanami po celé naší zemi. Jelikož otec pracoval u dráhy, měli jsme jízdu vlakem za režijní jízdné a tak jsme využívali této příležitosti a cestovali jsme. Později jsem spoustu kostelů navštívil sám, abych se mohl seznámit s varhanami. Dá se říci, že jsem celkem viděl a většinou si zahrál asi na 1 100 nástrojů. Navštívil jsem za tímto účelem také Německo, Rakousko a Polsko.

Máte nějakou zajímavou varhanní příhodu?

Tak třeba si vzpomínám na to, jak jsem v 50. letech sloužil na vojně u PTP (po původním předúnorovém zařazení podle mé strojní profese - u tankistů) a zrovna na Bílou sobotu jsme přešli do Litoměřic. Šel jsem se podívat ke katedrále sv. Štěpána. Seznámil jsem se s mladším varhaníkem, a když jsem získal „vycházku“, mohl jsem si zahrát. Na litoměřické varhany nemohu

zapomenout, je to skutečně krásný nástroj. (Každoročně tam probíhá festival „Litoměřické varhanní léto“.)

Získal jste nějaké teoretické vzdělání v oblasti varhan? Navštěvoval jste například nějaký kurz nebo jinou výuku?

Mám doma plnou knihovnu různých prací z oboru muzikologie a organologie (nauka o varhanách). Většinu vědomostí jsem získal studiem z těchto knih. A také mě pochopitelně spoustu praktických znalostí předal můj otec.

Napsal jste prý také nějakou knihu.

Ano. Za prvé jsem napsal odbornou stat' o varhanách v našem okrese. Tehdy mě o to požádalo Muzeum v Havlíčkově Brodě a můj článek byl uveřejněn ve vlastivědném sborníku Havlíčkobrodsko, který byl vydán roku 1997. Práce přináší přehled vývoje a současný stav nástrojů varhanního typu na jednotlivých kůrech v okrese Havlíčkův Brod. Popisuji zde podrobně všech 60 kůrů, které jsou (resp. do nedávné doby byly) vybaveny nástrojem varhanního typu. A za druhé jsem napsal knihu s názvem Varhany v Praze, kterou jsem vydal vlastním nákladem roku 2005. Kniha systematicky popisuje všechny varhany v celé Praze, nejen v kostelích římskokatolických, ale i evangelických a dalších modlitebnách, také v koncertních a obřadních síních a podobně. Ze zájmu a především z lásky k nástroji jsem takto vykonal asi 160 cest do Prahy. Tuto knihu jsem zpracovával pět a půl roku.

Jaké jsou Vaše zájmy a koníčky?

Rád například poslouchám vážnou hudbu v rozhlase, zvláště tu varhanní. Pravidelně sleduji na stanici Vltava každé pondělí od 17 hodin pořad Slovo o hudbě. Pondělky jsou totiž zaměřeny na varhany a tak si mohu poslechnout různé varhany z celé České republiky a dovědět se zase něco nového. Varhany jsou skutečně mojí největší láskou.

Pane Myško, děkujeme Vám za rozhovor a přejeme Vám hodně zdraví, Božího požehnání a spoustu šťastných chvil strávených při hře na varhany.

redakce

Varhany v Havlíčkově Brodě

1. Kostel Nanebevzetí Panny Marie – hlavní kůr:

Pražský varhanář Pavel ROSOL postavil varhany roku 1641. Tyto varhany byly nahrazeny novými roku 1877, které postavila bavorská firma G.F. STEINMEYER u. Co. a které jsou na kůru dodnes. V roce 1950 provedla firma ORGANA, Kutná Hora generální opravu a přestavbu těchto varhan. Vynaložené náklady činily tenkrát 86 tisíc Kč.

2. Kostel Nanebevzetí Panny Marie - literátský kůr:

Nástroj je neschopen hry.

3. Kostel Sv. Rodiny – klášterní:

Roku 1737 postavil varhany slavný brněnský varhanář Antonín RICHTER. Do původní skříně vestavěla svůj nástroj roku 1916 firma Jan TUČEK, Kutná Hora. V roce 1987 byly varhany přestavěny firmou ORGANA, Kutná Hora.

4. Kostel sv. Vojtěcha:

Roku 1887 postavila varhany bavorská firma STEINMEYER u. Co. V minulém období byl nástroj zcela zdevastován.

5. Kostel Nejsvětější Trojice:

Nástroj byl v minulém období zcela ztracen.

6. Kostel sv. Kateřiny:

Nástroj je neschopen hry.

7. Husův sbor CČSH:

Roku 1931 byly pořízeny malé varhany z gymnasia v Novém Bydžově.

*Převzato z knihy Havlíčkobrodsko – vlastivědný sborník,
z článku Varhany v okrese Havlíčkův Brod od R. Myšky*

Kronika

Matrika pohřbených 2010

Vladislav Dlabáček (1929), Blanka Požárová (1940), Marie Beránková (1920), Terezie Šrámková (1926)

Ladislav Culek (1956), Ing. Jana Rodová (1957), Pavel Prokeš (1933), Jaroslav Štefánek (1914), Jiří Fiala (1928), Miloslav Krajíček (1924), Marie Zvolánková (1921), Milada Brzoňová (1934), Anna Kašparová (1929),

Ladislav Šimánek (1930), Miroslava Sekerková (1929), Miroslav Kopecký (1944), Jarmila Klofáčová (1927)

Alena Vaňkátová (1938), Karel Urban (1930), Ludmila Sankotová (1932), Michael Šimánek (2010), Ladislav Ulman (1947), Marie Kocmanová (1936)

Václav Prášek (1936), Marie Mašková (1931), Oldřich Dolejší (1923), Zdenka Císařová (1925)

Berta Medová (1916), Božena Jonáková (1918), Jaroslav Klement (1921), Naděžda Krpálková (1950), Luboš Šolc (1964), Anna Peterková (1913), Jaroslav Linhart (1959), Anna Matějíčková (1930)

Miroslav Muchar (1937), Milan Šoupal (1963), Jaroslav Provazník (1941), Jaroslav Skyba (1929), Ludmila Hančová (1929)

Marie Musilová (1923), Jiří Klement (1938), Miluška Miláčková (1944), Růžena Janáčková (1914)

Eva Bencová (1963), Marie Léblová (1925)

Josef Kopic (1926), Růžena Hlaváčková (1913), Rudolf Michal (1940), Marie Kuncová (1956), Milan Dzurko (1959), Marie Vondrová (1925)

Božena Šrámková (1925), Jaroslav Žeguc (1948), František Purč (1941), Josef Novák (1944), Anna Mišková (1939), Marie Adámková (1926), Roman Hofman (1975), Jiří Fiala (1941), Jiří Choutka (1934), Marie Stojanová (1922), Marie Hospodková (1945)

Božena Švecová (1924), Marie Adamcová (1921), Kateřina Ledvinková (1912), Jiří Pipek (1929), Josef Kulháněk (1937), Julius Kaleja (1940), Jarmila

Pfefferová (1924), Božena Kolouchová (1925), Karel Moravec (1930), Jaroslav Fiala (1944), Božena Šimková (1920)

Matrika oddaných 2010

MUDr. Ján Milec a MUDr. Alena Hanousková
Jiří Krpálek a Anna Fikarová
Tomáš Fichtner a Irena Holasová
Jiří Schejbal a Ilona Prchalová
Tomáš Vajda a Markéta Betlachová
Pavel Sedláček a Gabriela Bouchnerová
Vratislav Mazánek a Jana Hamerníková
Lukáš Vojtěch a Petra Karlíková
MUDr. Jan Kolařík a Lucie Ticháčková
Petr Klofáč a Hana Holasová

Matrika pokřtěných 2010

Štěpán Loskot, Radka Marie Koubková, Emilie Viktorie Hlinková, Marie Julie Stejskalová, Tomáš Kratochvíl, Valerie Suchanová, Tomáš Václav Heřmánek, Jáchym Jiří Vaňkát, Pavlína Marie Kuželová, Adéla Dušková, Veronika Gáborová, Jasmína Kováčová, Vítek Krejčí, Matěj Musil, Adéla Marcela Buráňová, Filip Staněk, Kateřina Markéta Holá, Sofie Ellen Víšková, Karolína Jůzlová, Matyáš Petr Fňukal, Adam Karel, David Zbyněk Palacký, Jakub Josef Krpálek, Štěpán Jaroslav Pavel Miloš Vomela, Karel Jan Evang. Růžek, Kateřina Anna Kotlasová, Daniel Slanina, Lukáš Mazánek, Mark Jan Joly, Filip Tomáš Kubeš, Martin Hrančík, Ludmila Machovcová, Jakub Michal Jaroslav Lederer, Matouš Hájek, David Pertl, Marek Barborka, Daniela Marie Trtíková, Adam Jaroslav Havlíček, Lukáš Jan Jůzl, Jiří Čejka, Jan Čejka, Šárka Marie Novotná

První svaté přijímání 20. června 2010

Renáta Budošová, Adéla Čapková, Alex Gašpar, Klára Heilandová, Šárka Lukešová, Adéla Meruňková, Jakub Pavlík, Pavla Smrčková, Jakub Šimánek, Vít Topolovský, Markéta Vodrážková, Lukáš Vomela

Katechetka: Marie Topolovská

Pozvánka do knihovny

Petr Příhoda:

To ostatní nechávám na Pánu Bohu (Rozhovor s autorem, kterého dobře znají čtenáři přílohy Katolického týdeníku)

Guy Gilbert:

Evangelium podle svatého Iotra (Promluvy jedné z největších osobností dnešní Francie)

P. František Lízna:

Musím jít dál (Cesta do Compostely)

Šel jsem však vytrvale (Z pouti za sv. Cyrilem a Metodějem)

Pout' za sv. Kateřinou Sienskou (Z Vyšehradu do Sieny)

Stanislav Krátký:

K plnosti (Rozhovor s charismatickým knězem, biskupem skryté církve)

Wilhelm Hünermann:

Farář světa (Jan XXIII.)

Hořící srdce (Pius X.)

Svatý Martin

Farář Arský

Giovanni Papini:

Svatý Augustin

P. Hroznata František Janoušek:

Jiskry z popela (První díl vzpomínek a zamyšlení kněze a spisovatele)

Petr Pithart:

Ptám se, tedy jsem (O cestě národa nedávnou historií i o své cestě k opravdovému křesťanství)

Jaroslav Med:

Literární život ve stínu Mnichova /1938-1939/

J.S

Přečtěte si knihu: Farář světa

Když jsem před několika lety zhlédl film o papeži Janu XXIII., toužil jsem se dozvědět něco více o tomto podivuhodném člověku, který výrazně zásahl do politického i církevního života 20. století. A tak jsem měl opravdu velkou radost, když jsem k Vánocům dostal knihu Farář světa od spisovatele Wilhelma Hünermanna. Knihu jsem přečetl během dvou dnů, téměř jedním dechem.

Bylo zajímavé sledovat rozdíl mezi životopisným filmem a životopisnou knihou. Musím říci, že se mi obojí velmi líbilo. Nedokážu říci, co je lepší, ale obě díla stojí za to, aby se s nimi člověk seznámil. Myslím, že kniha je výborná pro svou mnohohvrstevnost, smysl pro detail a snahu o pravdivost.

Je to zvláštní pocit číst o chudém, prostém a zbožném dětství člověka, který se stal nejprve knězem, pak biskupem a kardinálem a nakonec i papežem. Jeho civilní jméno bylo Angelo Giuseppe Roncalli, pocházel z Itálie. Jeho největšími vzory byli prastrýc Zaverio a vesnický kněz Francesco Rebuzzini. On sám toužil stát se obyčejným vesnickým knězem, ale o svůj sen musel mnoho bojovat a mít i kus štěstí, ale to přece „přeje“ připraveným. A i když musel překonat počáteční studijní neúspěchy, přerušit studia a odsloužit si vojnu, nakonec vytouženého kněžství dosáhl. Jen jeho duchovní otec kněz Rebuzzini se jeho primice nedočkal a zemřel, než Angelo nastoupil na studia teologie v Římě. Požehnání kromě rodičů mu tak už mohl dát jen kmotr a strýc Zaverio. Ještě v semináři mladý novokněz prohlásil: „Výchova, jakou mi dával od nejútlejšího dětství strýc Zio, by stačila nejen pro kněze, ale i pro biskupa a třeba i pro papeže.“ Za což si ho pak s velkým potěšením spolužáci často dobírali.

V roce 1905 získal místo osobního sekretáře nově vysvěceného biskupa, hraběte Radiniho z Janova. S ním prožil dramatické začátky své kněžské kariéry, když se biskup podle svého nejlepšího svědomí rozhodl podporovat stávkující dělníky. Díky biskupově podpoře stávkujících, jeho radám k pokojným protestům a také díky sbírce, kterou pro ně vypsali, dělníci dokázali svůj protest dovést do šťastného konce. A mladý kněz Roncalli získal první cenné „diplomatické“ zkušenosti. Při tom všem ale stále pokračoval ve studiu teologie a tvorbě historicko-teologické knihy o svém milovaném italském světcí Karlu Boromejském.

Poznal však i hrůzy války. Nejprve jako ošetřovatel v lazaretu, ale posléze i jako zdravotník a duchovní v předních bitevních liniích. Jeho statečnost a síla zachránila mnoha spolubojovníkům život.

Po válce ho čekalo ještě více práce. Doba byla neklidná. Lidé nevěřili svým politickým elitám, které je vehnaly do válečného konfliktu, a stále častěji se ptali proč to či ono mají dělat. Chtěli si utvářet vlastní názor. Byla založena křesťanská strana a oproti minulosti byli křesťané vybízeni, aby také šli k volbám. Jeho nový biskup, který rozpoznal velké předpoklady mladého kněze, ho jmenoval spirituálem kněžského semináře. Aby toho nebylo málo, založil a řídil profesor Roncalli také studentský domov pro přespolní studenty. Zajímavé na mladém vychovateli byl důraz na to, aby učitel dokázal rozumět svým svěřencům, byl ochoten o věcech diskutovat a respektovat jejich svobodu. Přitom však u svých mladých středoškoláků opakovaně zdůrazňoval, že je nutné dbát na čistotu zevní i vnitřní.

Ačkoliv byl v Bergamu, které se nachází nedaleko jeho rodné vesnice, šťastný, musel se s ním rozloučit. Papež ho totiž jmenoval papežským legátem. „Jak mohl jen papež přijít na mého Angela,“ naříkala smutná maminka při loučení. To byla hádanka, kterou prostá žena a Angelo nedokázali rozluštit. Papež to novému legátovi prozradil sám. Mohla za to kniha, kterou o „svém“ biskupovi Radinim don Roncalli napsal. Papežovi Piu XI. se velmi líbila. Jistě také proto, že biskup Radini byl jeho dávný přítel.

V následujících čtyřech letech procestoval prelát Roncalli půl Evropy. Za své zásluhy byl v roce 1925 vysvěcen na biskupa. Pius XI. řekl jeho staříckým rodičům: „Děkuji vám ze srdce, že jste dali církvi takového syna. Vykoná ještě hodně dobrého k Boží cti a ke spáse duší.“ Byla to velká událost, když rodná vesnice Sotto il Monte přijala svého prvního biskupa. Smutné bylo ale rozloučení, protože hlavním důvodem jeho svěcení bylo, aby odjel jako vizitátor do Bulharska. Zde strávil deset namáhavých let. V roce 1934, poté co vchoval a uvedl do úřadu svého nástupce, byl jmenován delegátem v Turecku a v Řecku. I zde na něj čekalo mnoho práce, protože nový vládce Turecka Mustafa Kemala chtěl vybudovat zcela sekulární stát. Takže církev musela bojovat o každou církevní školu či nemocnici. Rovněž vztahy mezi katolíky a pravoslavnými v Řecku byly velmi složité, takže apoštolský vikář musel stále mírnit střety mezi oběma znesvářenými stranami. Daleko od domova mu byly velkou oporou jeho dvě sestry, které se mu zde staraly o domácnost. Zde ho také zastihly zprávy o úmrtí jeho rodičů. Jeho duchovní otec Pius XI. zemřel na začátku roku 1939.

A pak nastala druhá světová válka. K největším úspěchům diplomata Roncalliho kromě jiného patří, že dokázal vyjednat zmírnění blokády řeckých přístavů, kam pak Američané mohli dovézt 400 000 tun obilí, aby bylo zabráněno hladomoru v nacisty ovládaném Řecku. Příběh ohledně židovských dětí, které zachránil před smrtí v koncentračním táboře, je velmi hezky, i když poněkud nepřesně, vyličen ve výše uvedeném filmu. Po deseti letech náročné diplomatické činnosti byl jmenován nunciem ve Francii. Toto období jeho

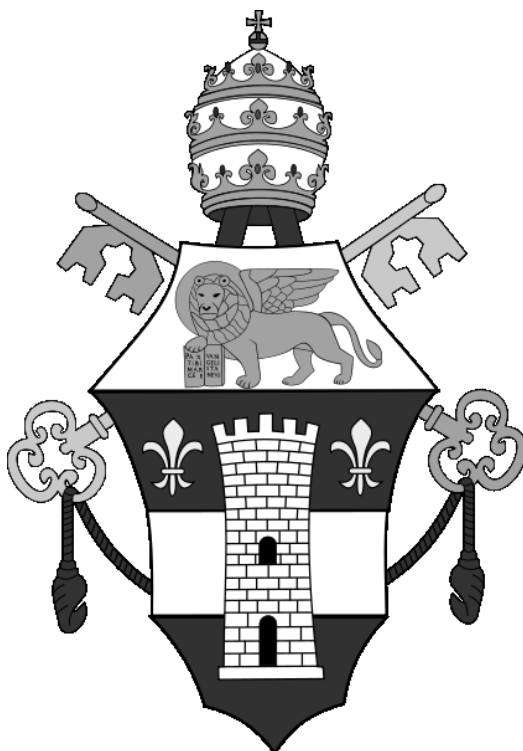
života je také velmi hezky a s humorem vyličeeno ve filmu i v knize. V Paříži ho také zastihla zpráva o vážné nemoci jeho sestry Ancilly, která se o něj starala v Turecku. Doba už nebyla hektická, a tak si dokázal najít čas, aby svou těžce nemocnou sestru navštívil.

Později byl jmenován kardinálem a v roce 1953 se stal benátským patriarchou. Ač byl v Benátkách velmi spokojený, po tolika letech konečně doma v rodné zemi, život měl pro něj přichystané ještě jedno překvapení. V roce 1958 se stal papežem, Janem XXIII. Přestože sbor kardinálů ho zvolil jako papeže “přechodného”, dokázal i ve svém vysokém věku udělat to, co dělal celý život. A tak, když se rozhodl svolat všeobecný koncil, spustil proces, který posléze změnil církev a přiblížil ji člověku 20. století. Ačkoliv se Jan XXIII. závěru koncilu nedožil, ukázal církvi směr na řadu desetiletí dopředu.

Roku 2001 ho Jan Pavel II. prohlásil za blahoslaveného. Italové mu však dodnes říkají jednoduše “il Papa Buono”- dobrotivý papež.

Kniha vyšla v Karmelitánském nakladatelství a jistě by si našla místo ve vaší knihovničce. Všem vřele doporučuji. Je možnost si ji zapůjčit též ve farní knihovně každou neděli po ranní mši sv.

K.R.

Duchovní obnova pro manžele a pohádka o Jácičkovi

Uvažujete, že se zúčastníte duchovní obnovy a nevíte, co Vás tam čeká? Máte obavu, že Vás bude bolet hlava z několika hodinových přednášek a kolena od klečení při modlitbách ve zbývajícím čase? Není čeho se bát.

Rádi bychom se podělili o radost, kterou vždy prožíváme na duchovní obnově pro manžele. Každý rok probíhá ve Špindlerově Mlýně ve středisku Eljon. Duchovní obnovu vede P. Jiří Šlégr. Letos v září jsme společně jeli po šesté. Vždy od jara, kdy se přihlásíme, se těším na chvíle prožité s Bohem a manželem v útulném prostředí Eljonu. Letos se nás sešlo šest manželských párů ze všech koutů republiky. Nejstarší manželé společně letos oslavili 50 let manželství a jiní tři měsíce. Na úvod duchovní obnovy jsme společně s P. Jiřím slavili mši svatou. Po večeri proběhlo společné seznámení a vytvoření společného programu pro následující dny. Otec Jiří ví, jak je život složitý, že přijíždíme unaveni, máme hodně starostí, jsme plni neklidu, potřebujeme urovnat naše vztahy k Bohu, k sobě i k partnerovi. Proto doporučuje, abychom se pořádně vyspali, odpočívali, chodili na krátké i delší procházky do hor a vnímali jejich krásu, využívali osobního setkání s Pánem v kapli. Abychom si uvědomili, že Bůh o mě stojí, neustále se mi dává. Doporučuje v tyto dny nemyslet na běžné starosti, jako na to, co se děje doma a v zaměstnání, jak je postaráno o děti atd. Proto také v celém objektu není televize a rádio.

P. Jiří nás velice citlivě směřuje, abychom zkoumali sami sebe a přemýšleli nad svým životem, doporučuje své srdce Bohu otevřít a s důvěrou předstoupit před Boží tvář a prosit o pokoj, abychom mohli naslouchat Bohu, nebo se jen tak schoulili do jeho otcovské náruče. Bůh na nás čeká, kdy mu naše starosti dáme, aby je urovnal, protřídil a v jeho přítomnosti vidíme, že spoustu starostí a problémů si vytváříme sami. Bůh je připraven nám pomoci vyřešit všechny v našich očích neřešitelné problémy. Je připraven uzdravit naše bolesti, zklamání, které si neseme v srdci. Bůh nás těší a dává naději, dává sílu jít dál. V světle Ducha Svatého je vše jiné a nic není důležitější v této chvíli než my tři - já, Bůh, partner a naše společná láska. Každý den jsou dvě hodinové přednášky. V tomto čase čteme z Písma svatého, pročítáme žalmy. Některé verše žalmů se učíme hebrejsky a zpíváme. P. Jiří má připravené úvahy na úryvek z Písma svatého. Během dne si manželé utvářejí program podle vlastních představ. Vyrážejí do hor, odpočívají na pokoji, využívají kapli, nebo mají možnost pohovořit s P. Jiřím. Vždy večer slavíme mši svatou. Jeden večer po mši svaté je adorace, která bývá velmi osobní a pro mnohé nezapomenutelná. Abychom se nenudili, má pro nás P. Jiří připraveny "domácí" úkoly, jako třeba výroba svícnu a pokladničky. Protože jsme se letos zamýšleli nad podobenstvím o milosrdném Samaritánovi, úkoly s tím souvisely.

Měli jsme si odpovědět na některé otázky. Každý sám a potom společně s manželem. Můžete se nad nimi zamyslet i Vy.

Kam jdu? Kam společně jdeme?

Proč v životě jdu? Proč v životě společně jdeme?

S kým v životě jdu? S kým v životě společně jdeme?

Zamýšleli jsme se, jak miluji Boha. Jak se to v mém životě projevuje? Jak se mám rád. Co dělám pro lásku k sobě? Jak mám rád bližní. Jak se má láska k bližním projevuje? Jak se tyto body v mém životě projevují nyní a jak bych si přál, aby to bylo v mém životě od této doby a o co se chci společně snažit.

Odpovědět na některé z těchto otázek je dost složité a bolestivé, přesto je nutné najít poctivou odpověď. Někdy hledáme odpověď i delší dobu, týdny, měsíce. Jen je potřeba to nevzdávat. Bůh nám ukáže, co dělám špatně a zároveň dává naději a sílu postupně vše změnit. Proto je nutné znovu a znovu nechat Boha, aby působil v mém životě a proměňoval mě. Uvědomím si, že největší odpovědnost neseme před Bohem každý z nás za svůj duchovní život, za partnera a za jeho duchovní život a pak teprve za děti a ostatní. Není vždy jednoduché o těchto duchovních a osobních otázkách mluvit s partnerem, ale pokud se překročí jednou tento práh, otevrou se v duchovním životě manželů nekonečné a krásné prostory, kterými můžeme společně procházet. Též to má i praktické výhody, protože pokud se jeden začíná někde ztrácet, ten druhý to pozná. Nebudeme si lhát, často se ztrácíme a bloudíme, tápeme jeden bez druhého, někdy máme pocit, že Bůh je nekonečně daleko a cítíme se hrozně. Je potřeba si najít způsob, jak tomu čelit a najít cestu zpět, pomáhat jeden druhému a přitom všem mít víru v Pána, protože On své děti nikdy neopustí. Těchto několik společně strávených dní na duchovní obnově nám dává sílu a odvahu jít společně k Bohu.

A co říci na závěr ? Znáte Jácíčka ? To je přece zajíček a má kamarádku veverku a společně prožijí své mládí. Každý večer před spaním předčítá otec Jiří "svým dětem " pohádku o Jácíčkovi a veverce.

Hospodine, ty mě zkoumáš a znáš,
poznáváš mé myšlenky již zdálky.
Utkal jsi mě v lůně mé matky.
Zkoumej mě, Bože, poznej mé srdce,
zkoumej mě a poznej mé myšlení.
Pohled', zda jdu cestou špatnou
a veď mě cestou odvěkou.

Žl. 139 1-3, 13-14, 23-24

P.+ L. Bl.

Skautský oddíl Blesk

Stroj času aneb putování brodskou historií

*Doprovodný program Dnů evropského historického dědictví 2010
v Havlíčkově Brodě*

V sobotu 11. září 2010 měla během skautského odpoledne havlíkobrodská farnost i široká veřejnost možnost projít si zábavnou formou hlavní události z brodské historie. Téměř dvě desítky věkově smíšených týmů, většinou složených z členů jedné i více rodin, se tak ocitly v roce 1422 v roli husitských bojovníků, jejichž úkolem bylo dobýt město a vyhnat krále Zikmunda z jeho útočiště. Účastníci museli zdolat hradby v podobě horolezecké stěny a zazvonit na zvonek.

Roku 1472 zase měli za úkol překazit Hnátův plán na vpuštění cizích vojsk do města rozluštěním Hnátovy šifrované depeše. O 100 let později proběhla první brodská sportovní lidová slavnost "střelba ku ptáku". Děti i dospělí zde poměřili své síly se zbytkem města ve střelbě z luku a airsoftové pistole.

V roce 1662 Brod zachvátil ohromný požár. Všudypřítomný kouř velice komplikoval záchranné operace. Nejodvážnější z každého týmu se nyní vrhl do šera kouře (zavázal si oči) a navigován zbytkem týmu se pokusil oheň uhasit. Po půl století oheň vystřídala voda. Mnozí před velkou povodní utekli do bezpečí,

avšak několika rodinám se to nepodařilo. Naši zachránci se postarali o dopravu potravin do zatopených oblastí za použití lodí.

Historické putování zakončila stavba morového sloupu na znamení vděčnosti za ukončení morové epidemie a pro ochranu v dalších letech. Jako stavební materiál posloužily kartónové krabice. Cílem bylo vystavět sloup co nejvyšší.

Za zdárně splněné úkoly získávaly soutěžní týmy úlomky městského znaku, po jehož složení si každý mohl vyzvednout malou odměnu.

Mimo hlavní soutěž bylo k dispozici např. občerstvení či projekce fotografií ze skautské činnosti.

Petr Vondráček

Vánoční potlatch skautského oddílu Blesk

Vánoční potlatch je tradiční setkání všech členů oddílu. Většinou je den před Štědrým dnem, tedy 23. prosince. Během potlatchu se hrají různé hry, vyhlašují se soutěže a udělují se ceny, promítáme si vše, co se v témž roce událo, družiny předvádějí nacvičené scénky, také se podává občerstvení a nakonec si stoupneme kolem vánočního stromku, zazpíváme si koledy a rozdáme dárky.

Letošní potlatch byl výjimečný jednou věcí, ale tu prozradíme až za chvíli. Sešli jsme se ve 14 hodin u klubovny. Byla zde vlčata, skauti, roveři i činovníci.

Když se všichni uvelebili na židlích, mohlo se začít. Vůdce oddílu Petr Vondráček ml.- Cid pronesl úvodní řeč a oznámil nám program dnešního potlatchu. Na úvod začala vlčata a skauti předvádět své scénky (letos s vánoční tematikou). Ostřížci předvedli scénku „O Loupežníku Horifixovi“ o putování Marie, Josefa a malého Ježíška. Ledňáčci předvedli scénku „Půlnoční mše svatá“ a vlčata scénku „Ježíšek bezdomovcem“ o tom, že nadělující Ježíšek nemusí mít vždy zlaté saně, zlatá křídla, ani zlatý plášť.

Po těchto úspěšných scénkách následovalo vyhlášení soutěže o nejdéle hořící Betlémské světlo a nejlepší docházky. Výherci obdrželi různé sladkosti. Poté následovalo kino. Na plátno jsme si promítali videa se vším, co se událo v roce 2010. Přitom jsme jedli přinesené cukroví, které pekly maminky.

Potom přišla hlavní část potlatchu - vánoční stromek. Ale letos to nebylo jako obvykle. Několik posledních let jsme měli vánoční stromek v klubovně. Letos jsme se rozhodli, že ho budeme mít v lese za městem. Rozdělili jsme se na tři

skupiny. Dvě skupiny šly roznést Betlémské světlo bývalým členům oddílu a dalším zájemcům, poslední skupina začala vyrábět vánoční ozdoby z jablíček pro zvířata. Všechny skupiny se sešly v parku za stadionem a pokračovaly dál směrem za město. U rybníka Cihlář jsme si zahráli hru, kterou vymyslel Vašík Růžek. Potom jsme se vydali dál. Už potmě jsme dorazili k vánočnímu stromku. Když jsme ho ozdobili ozdobami, zapálili jsme na něm svíčky a poděkovali Pánu Bohu za celý rok 2010. Následovalo rozdávání vánočních dárků a návrat ke klubovně, kde jsme obdrželi DVD s fotkami a videi za celý rok. Tím byl letošní potlatch ukončen a my se rozešli do svých domovů s úsměvy na tvářích a krásnými vzpomínkami. Tak zase za rok...

Pavel Blažek

Potlatch (*říkáme též potlač, v jazyce severoamerických indiánů Chinoků „rozdávání, dar“*) je v původním významu typ společenské slavnosti, spojené s rozdáváním darů na západním pobřeží Severní Ameriky. Obřad se pořádal venku anebo v „dlouhém domě“ náčelníka, obvykle v zimním období, často při nějaké významné rodinné příležitosti (narození dítěte, svatba, dospělost). Potlatchy mohou být skromné, anebo i velmi prestižní a nákladné, které trvají i několik dní. Součástí slavnosti bývají i tance a představení.

Tříkrálová sbírka 2011

Koledníci Tříkrálové sbírky 2011 na Havlíčkobrodsku a Humpolecku vybrali o 124 tisíc korun více než v loňském roce. Tříkrálová sbírka proběhla v první polovině ledna a do 294 pokladniček, o dvacet více než v loňském roce, věnovali lidé celkem 1 412 984 Kč.

Vyšší výtěžky oproti loňskému roku byly zaznamenány skoro všude. Ve větších městech se jednalo zhruba o částku pět až třicet tisíc korun. Vybraná částka byla pro koledníky milým překvapením.

Všechny vybrané peníze z Havlíčkobrodsku a Humpolecka zaslali pracovníci Oblastní charity na celostátní konto Charity České republiky. Z něj se Oblastní charitě Havlíčkův Brod vrátí 65 % výtěžku, tedy necelých 920 tisíc korun. Ty poslouží na pokrytí nákladů spojených se stavbou denního stacionáře Petrklíč v Ledči nad Sázavou. V případě aktuální potřeby může být část výtěžku použita k dofinancování služeb poskytovaných Oblastní charitou Havlíčkův Brod či k přímé pomoci lidem v těžké životní krizi. Zbýlých 35 % výtěžku bude mít k dispozici Charita České republiky na poskytnutí rychlé humanitární pomoci doma i zahraničí.

Oblastní charita Havlíčkův Brod děkuje všem, kteří se o zdárný průběh Tříkrálové sbírky zasloužili. Zvláštní poděkování patří koledníkům v Havlíčkově Brodě, kde se charita jako každý rok potýká s jejich nedostatkem. Jedná se o skautský oddíl Blesk, 2. skautský oddíl Lišky a skupinky ze střední zdravotnické školy.

Díky patří i dárčům za jejich štědrost a ochotu pomoci.

Biblické postavičky ožijí v našem kostele v postní době

S biblickými postavičkami jsme se poprvé setkali „náhodou“. Byli jsme na výletě v Neratově a účastnili jsme se také mše svaté v místním kostele, kde měli pomocí malých postaviček znázorněné evangelium. Moc se nám drobné postavičky v dobovém oblečení zalíbily a začali jsme pátrat po jejich původu. Dověděli jsme se, že postavičky si nelze koupit, ale že je to jedna z činností Českého biblického díla v Dolanech u Olomouce. Bylo nám sděleno, že jestli bychom chtěli takovéto postavičky mít ve své farnosti, musíme absolvovat kurz přímo v Dolanech.

Oslovili jsme další zájemce z farnosti a za několik měsíců po návštěvě Neratova jsme zamířili směr Dolany. Nakonec jsme jely jedním autem čtyři ženy – Mirka Doležalová, Lída Kletečková, Lída Zikmundová a já, Vladka Kiššová. Vlastně jsme vůbec netušily, co nás asi v Dolanech u Olomouce čeká. V pátek večer jsme začaly s výrobou postaviček, ale moc jsme nevěřily tomu, že v neděli budeme držet v rukou hotové postavičky. Výroba je totiž docela pracná. Ale lektorka kurzu Maruška Klašková nás trpělivě vedla krok za krokem, až se dílo zdařilo a my jsme si v neděli odpoledne vezly domů čtyři první postavičky. Nejkrásnější z nich byla asi Panna Maria držící v náručí malého Ježíška. Byl to moc krásný víkend, který nás všechny obohatil.

Ještě v Dolanech jsme si s lektorkou domluvily termín konání kurzu v Havlíčkově Brodě a začaly se těšit, že se nám rodinka postaviček rozroste o další členy.

Kurz výroby biblických postaviček se konal 11. a 12. února 2011 v Havlíčkově Brodě v prostorách mateřského centra Zvoneček v Nuselské ulici a zúčastnilo se ho přes dvacet lidí, zejména mladých žen. Se zájmem přišlo i několik malých holčiček a také starší děvčata. V pátek odpoledne jsme začali s výrobou postaviček, která trvala asi do 21 hodin večer. Druhý den jsme se všichni sešli v 9 hodin a paní lektorka Maruška Klašková nám předvedla práci s Biblí a postavičkami. Potom jsme dál pracovali na jejich výrobě. Myslím, že se nám všem práce velmi líbila. Přišli se mezi nás podívat i naši oba duchovní otcové a P.Tomáš zde vytvořil i malou reportáž pro rádio Proglas.

Do naší farnosti přibylo dalších čtrnáct postaviček a také šest oveček, které vyrobily především děti. Velký dík patří hlavní iniciátorce a organizátorce Mirce a všem ostatním, kteří se jakýmkoliv způsobem podíleli na realizaci této myšlenky. Přejí bychom si, aby biblické postavičky a práce s nimi obohatila jak bohoslužby, tak i poznávání Bible.

V.K.

Dvojí setkání se Samaritánkou

Na začátku šedesátých let minulého století jsem se v Pardubicích dozvěděl, že Mistr Vojmír Vokolek je činný v Hrbokově a maluje v malém filiálním kostelíku spadajícím pod faru ve Vápenném Podole. Působil tam P. Jaroslav Moštěk a obstarával správu šesti kostelů roztroušených po Železných horách i v Polabí. Kostelík bylo zapotřebí vybít, ale P. Moštěk připadl na myšlenku, že by „takový zapadákov“ byl vhodný pro tvorbu originálního malířského díla. Pozval Mistra Vokolka a ten byl nadšen, jak je objekt příhodný, a slíbil, že za pár korun na barvy a autobus kostel vymaluje. Stalo se tak, jenže výmalba trvala čtyři roky s výsledkem, že celý kostelík byl vymalován freskami. Pardubičtí přátelé Mistra navštěvovali v Hrbokově a nelenili věnovat celou neděli cestě dráhou přes Přelouč, Heřmanův Městec do Vápenného Podola a pěšky do Hrbokova.

Nad oknem vpravo od oltáře je situován působivý výjev rozhovoru Ježíše se Samaritánkou a půlkruhové zakončení okna slouží ke znázornění studny, na níž Pán Ježíš sedí. Tenkrát bylo nápadité, že Mistr ustrojil biblické postavy do tradičních rouch, ale znázornění lidé, všichni hrbokovští od dětí až po stařečky, byli oblečeni podle současné módy a jejich přeexponovaná výška a štíhlost nápadně překračovala zemitost skutečných podob. Mistru Vokolkovi šlo o to, aby zdůraznil ustavičnou přítomnost Boha uprostřed nás a připomínal: „Jen hlavu vzhůru, malověrní, nebojte se, Bůh není daleko od Vás, je stále zde a s vámi a zůstane po všechny dny až do konce světa“. Bylo to mé první setkání se ženou samaritánskou zobrazenou na fresce, které na mě působilo a přetavilo vnější dojem do hlubší a trvalejší podoby.

Hrbokovské fresky byly vpádem moderních a nezvyklých maleb do kostelního prostředí, takže hodně konzervativních věřících říkalo, že dvě pohromy postihly obec: ustavení zemědělského družstva a Vokolkovy malby. Že jde o umělecké ztvárnění biblických příběhů, dokazuje trvalý zájem návštěvníků o tyto fresky. Náš obětavý farní knihovník pan Jaroslav Staněk přednáší ve večerních kursech o umění a k výročí padesáti let od započetí malby vydal stručného průvodce kostelem sv. Václava v Hrbokově. Se svými posluchači kostelík často navštěvuje a fresky společně obdivují. Kněz na pensi P. Moštěk ve Skuhrově může mít ze své tehdejší činnosti radost.

Loni jsem slyšel, že karmelitán P. Vojtěch Kodet uspořádal v Kostelním Vydrní třídní postní obnovu pro politiky a jejich manželky. Celá ta obnova navazovala pouze na úryvek o samaritánské ženě v evangeliu sv. Jana 4,1-42. Potom se mně dostala do rukou amatérská nahrávka šesti promluv. Už jsem si promluvy přebral asi desetkrát, ale stále je nemohu do sebe vstřebat a při každé reprodukci mě osloví něco nového. O těchto Vánocích televize Noe vedla rozhovor s P. Kodetem a mimo jiné dotazovaný uvedl, že letošní setkání v rámci charismatické obnovy povede on a tématem bude evangelium o Samaritance.

Úvodní myšlenka zmíněných Kodetových promluv je, že Bůh hledá člověka, aby ho zachránil. Chce získat důvěru jeho srdce. Lidská nedůvěra je základní překážkou pochopení smyslu víry. Naprostá většina našich problémů by se vyřešila důvěrou. Brání nám však lidská zkušenost, každý z nás prožil těžká traumata a chceme si své věci zařídit sami. Boha většinou chápeme jako dohlížitele a pomineme, že Bůh iniciuje lásku jako první. Proto se stal dítětem, aby nikoho neohrožoval, proto sedí s hříšníky a celníky, ze setkání nevylučuje nikoho. Benedikt XVI. ve své první encyklice *Deus caritas est* (=Bůh je láska) celkově rehabilituje „eros“, jako lásku přitažlivosti, splynutí, žádostivosti, a „agapé“, která se druhému dává, je sestupná, velkodušná a přeje dobro. Obě společně však formují základní vztahy lidské existence a nedají se od sebe odtrhnout.

A první promluva končí bohatým mládencem, který potřebuje milost, aby poznal, že si sám nevystačí. I když příkázání zachovával od mládí, sklopil hlavu a odešel, poněvadž majetek ovládl jeho srdce. Kdo zakusí lásku Boží, nebude smlouvat, poněvadž probudil své srdce.

V druhé promluvě je nejsilnější moment ve výzvě „Nenechte si vzít radost z Písma sv.“ Je až příliš mnoho zvědavosti, dotěrnosti a sebevědomí v otázkách co, kdy, jak se stalo, proč, které provázejí naši četbu. Když se však opomenou zeptat, co to znamená pro mne, k čemu jsem vyzván, pak se znalost Písma zúží na informaci, a nepůsobí jako podnět k životu z víry, aby mé srdce

zahořelo. A dost názorně P. Kodet seznamoval s metodou nové četby, kdy jeho žák náhodou narazil na pasáž ze Starého zákona o „bašinských turech“. Čím dále je větší problém v našem chápání a uvažování, že se necháme svést od jádra věci na podrobnosti a ulpíme na karikaturách, maskách a zdeformovaných obrazech. V náboženském životě to mohou být statistiky výkonnosti, které nás odvracejí od probuzení srdce a přijetí lásky.

A pokračují další promluvy. Ježíše nelze jen nastudovat, on je Slovo. Je zapotřebí Ducha sv., aby nás proměňoval zevnitř, posvěcoval, zatímco se honíme spíše za organizací, strukturami a měřitelnými výkony. Bůh je jeden, ale teologie uvažuje o trojičnosti, a kdy jsme měli chuť důsledkům této náročné spekulace otevřít dveře a aplikovat ji v našem křesťanském společenství? Hledat a nepřestat hledat se živým srdcem a nepovažovat Boha za předmět své povinnosti. Pořád se učíme být s touhou a držet srdce při životě. Ta gradace našeho duchovního života mluví o dospělém křesťanství, k němuž je nutné vést sebe sama i druhé, nebýt ovcemi, ale společně se radovat, spolupracovat, pomáhat, rozšiřovat srdce a žehnat.

Rámec setkání se Samaritánkou, jak jej užil P. Kodet, se tak stal nosným fundamentem pro nastínění nové teologie odpovídající době 21. století. Obdobných parabol by mohlo být použito stovky dalších. Žijeme úplně v jiné době a o tak vstřícném postoji církve a respektování osobní svobody se nám před vatikánským koncillem ani nesnilo. Tenkrát duchovní k různým přežitkům zdrženlivě říkali: „Pracujte, promýšlejte, věci dozrávají. Církev zasahuje uvážlivě a spíše později.“ A měli pravdu.

Často ze sekularizované společnosti slyším, že křesťanství vyklízí pozice, poněvadž je překonané. V letech šedesátých jsem považoval za solidní informační zdroj o Vatikánu a křesťanství dostupnou knihu polského diplomata v Římě Tadeusza Brezy s názvem Bronzová brána. Vyšla v roce 1963 v Klubu čtenářů nákladem 82 tis. výtisků. V ní na str. 26 se uvádí, že katolíků je na světě 340 milionů. Dnes jich je 1200 milionů, a to v důsledku, že do ní vstupují nové kontinenty. Pravda se sice nedá měřit statistikou, ale mohli bychom křesťanství poměřit se životaschopností mimoevropských států v přírůstku obyvatelstva, síle ekonomiky, v politickém vlivu. Závěr je jednoznačný: Evropa ztrácí svůj vliv, je to stárnoucí kontinent, i když má rádců a institucí nesčíslných.

9.1.2011 M. Šulc

Studentská mše svatá

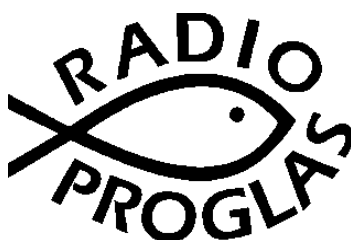
Vloni si gymnázium v Havlíčkově Brodě připomnělo 275. výročí od založení školy. V rámci oslav 275 let trvání gymnázia proběhla dne 11. září 2010 studentská mše svatá v klášterním kostele Svaté Rodiny za hojné a aktivní účasti bývalých i současných studentů i profesorů gymnázia. Mši sv. sloužil P. Pavel Hroznata Adamec, O.Praem., též absolvent havlíkobrodského gymnázia. V Muzeu Vysočiny se uskutečnila v té době rozsáhlá výstava k založení i současnosti gymnázia a při té příležitosti byl vydán obsáhlý a zajímavý almanach.

Mše svatá v rádiu Proglas

V neděli 30.ledna 2011 byla na stanici rádia Proglas v 9:00 hodin poprvé uvedena mše svatá sloužená v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Havlíčkově Brodě.

Pokud bude v měsíci pět nedělí, bude vždy tu pátou nedělí přenášena rádiem Proglas mše svatá v 9 hodin z našeho kostela. Pro rok 2011 se jedná o mši svatou 29.května, 31.července a 30.října.

Půst

Popeleční středa (9.března 2011) a **Velký pátek** (22.dubna 2011) jsou církví stanoveny jako dny přísného postu

Dodržuje se půst od masa a tzv. půst újmy.

Půst od masa: platí pro křesťany od 14 let až do konce života, (s výjimkou osob nemocných a jinak handicapovaných).

Půst újmy: jen jednou za den je možno se dosyta najíst. Platí pro křesťany od 18 let do 60 let.

AGAPÉ

občasník havlíčkobrodské farnosti

Vydává: Římskokatolická farnost, Děkanský úřad Havlíčkův Brod,
Rubešovo náměstí 173, 580 01 Havlíčkův Brod
tel. 569 427 707, e-mail: farnosthb@seznam.cz, web: <http://www.farnosthb.cz>

Své příspěvky zasílejte na adresu: agape.hb@email.cz

Jen pro vnitřní potřebu farnosti.